

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ ЯК НОВА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Онопрієнко Оксана, к. пед. н., ст. н. с.
*Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Метою дослідження є аналіз експериментального впровадження свідомства досягнень як нової форми оцінювання результатів навчання учнів першого циклу початкової школи.

Серед напрямів реформування вітчизняної освіти помітне місце займають процеси, пов'язані зі зміною філософії оцінювання навчальних досягнень учнів. Професор Олександра Савченко вважає найпомітнішою новацією реформування початкової школи феномен нових результатів, що подаються у навчальних та особистісних вимірах [1]. В умовах упровадження формуального оцінювання більша увага приділяється поточному відстеженню особистісного розвитку кожної дитини та хід опанування нею навчальним змістом, однак не виключається підсумковий контроль, за якого розвиток дитини зіставляється з визначеними освітніми нормативами обов'язковими й очікуваними результатами навчання [2].

Для характеристики підсумкових результатів робочою групою МОН України за участі науковців відділу початкової освіти Інституту педагогіки (О. Савченко, Н. Бібік, О. Онопрієнко, К. Пономарьова, В. Мартиненко, О. Прищепка, О. Вашуленко, Н. Листопад, І. Андрусенко) було розроблено свідомство досягнень, яке в 2017-2018 навчальному році впроваджувалось в експериментальних перших класах закладів освіти, що пілотують новий Державний стандарт у межах всеукраїнського експерименту. Під час створення свідомства було враховано прийнятний для наших реалій досвід освітніх систем Німеччини, Канади, Польщі, де звіт школи про здобуті дитиною результати навчання має вигляд розширеного підсумкового протоколу. У розробленому нами свідомстві передбачено три частини: характеристика особистих досягнень (відзначають пізнавальні, соціальні, організаційні та інші якості); характеристика навчальних досягнень (конкретизують очікувані результати за кожною освітньою галуззю); поле для коментарів учителя й зворотного зв'язку від батьків [3]. Ураховуючи безбальне оцінювання в першому циклі навчання, кількісні вимірники результатів не передбачувались, натомість запропоновані їх описові аналоги («має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги і допомоги»).

За результатами аналізу експериментального впровадження свідомства досягнень зроблено висновок, що переважна більшість учителів пілотних класів схвально поставились до запропонованої форми оцінювання. Водночас, більшість учителів, які не брали участі в експерименті, з пересторогою або негативно сприйняли такий варіант звітності, що пояснюють значними

витратами часу на фіксування спостережень і оформлення свідоцтва. З'ясовано, що для вдосконалення організації підсумкового оцінювання доцільно розробити показники, які забезпечать об'єктивність процесу, а також спростять роботу вчителя з документом.

Ключові слова: початкова школа, формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання, свідоцтво досягнень.

Література

1. Савченко О. Я. Початкова школа в контексті ідей Нової української школи. *Рідна школа*. 2018. № 1–2. С. 3–8.
2. Онопрієнко О. В. Теорія і практика конструювання інструментарію формувального оцінювання навчальних досягнень учнів першого циклу початкової освіти. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 1. С. 77–85.
3. Свідоцтво досягнень. *МОН України*. Електронний ресурс: https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/05/21/tabel_new.pdf